

Budżety gospodarstw domowych w województwie małopolskim w 2018 r.

11.10.2019 r.

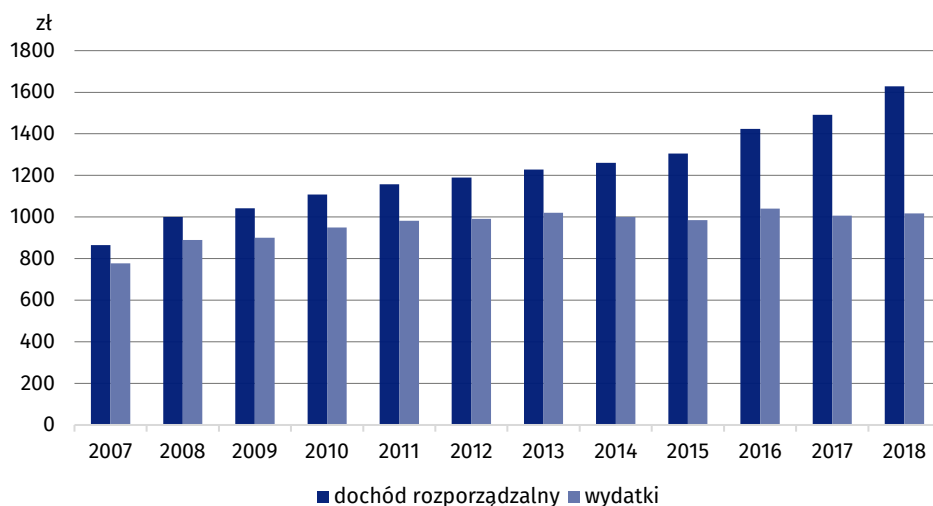
↑ 9,1%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w porównaniu z 2017 r.

Sytuacja materialna badanych gospodarstw domowych w województwie małopolskim w 2018 r. poprawiła się. W porównaniu z 2017 r. nastąpił wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę wyniósł 1627,85 zł i był wyższy o 9,1% niż przed rokiem. W 2018 r. przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach

domowych na osobę wyniosły 1017,42 zł i były wyższe o 1,1% od zanotowanych rok wcześniej. Zwiększyła się nadwyżka dochodów nad wydatkami, co pozwoliło gospodarstwom domowym na zwiększenie swoich oszczędności. Gospodarstwa domowe były lepiej wyposażone w dobra trwałego użytkowania nowej generacji.

Wykr. 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Dochód rozporządzalny

Istotny wpływ na poziom życia członków gospodarstwa domowego ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Dochód ten przeznaczony na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2018 r. w województwie małopolskim wyniósł 1627,85 zł i był niższy niż w kraju o 65,61 zł. W porównaniu z 2017 r. kwota dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie małopolskim zwiększyła się o 9,1% (w kraju o 6,0%).

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych dominowały dochody z pracy najemnej. Stanowiły one 54,0% dochodów ogółem (w kraju 52,6%) i w skali roku ich udział zmniejszył się o 0,8 p. proc. Drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych były dochody ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych, w tym ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”. Udział tych dochodów w województwie małopolskim nieco spadł i wyniósł 30,0% (w kraju pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 31,2%).

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2018 r. w województwie małopolskim wyniósł 1627,85 zł i był niższy niż w kraju o 65,61 zł

Udział dochodu ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” w przeciętnym miesięcznym dochodzie rozporządzalnym na 1 osobę w gospodarstwach domowych stanowił 4,1% (w 2017 r. 4,6%). W województwie małopolskim udział tego świadczenia w przeciętnym miesięcznym dochodzie rozporządzalnym w gospodarstwach pobierających to świadczenie wyniósł 13,1% (w kraju 13,5%).

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki, takie jak: dary przekazane z gospodarstwa domowego, wydatki na cele społeczne, kaucje oraz odszkodowania płacone innym osobom i instytucjom stanowi dochód do dyspozycji. W 2018 r. przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji wyniósł w województwie małopolskim 1598,05 zł (w kraju 1643,14 zł) i na przestrzeni roku wzrósł o 9,4% (w kraju o 6,1%).

Tabl. 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	1491,91	100,0	1627,85	100,0
w tym dochód do dyspozycji	1460,15	97,9	1598,05	98,2
w tym dochody:				
z pracy najemnej	817,07	54,8	879,06	54,0
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	21,16 ^a	1,4	18,36 ^b	1,1
z pracy na własny rachunek	144,40	9,7	182,93	11,2
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i z pozostałych świadczeń społecznych	462,05	31,0	488,47	30,0
w tym ze świadczenia wychowawczego "Rodzina 500+"	69,17	4,6	66,98	4,1

Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 28,22%, b – 24,48%.

Wydatki

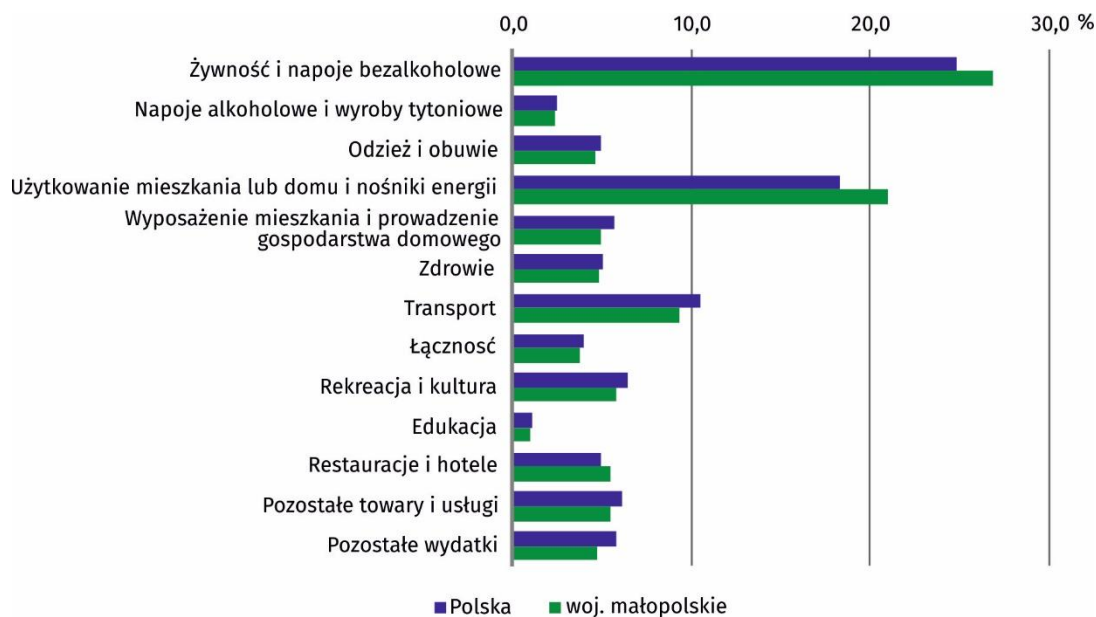
Przeciętne miesięczne wydatki ponoszone przez 1 osobę w województwie małopolskim były niższe niż statystycznego Polaka. W 2018 r. ich poziom w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwach domowych wynosił 1017,42 zł (w kraju 1186,86 zł), w tym głównie na towary i usługi konsumpcyjne – 987,62 zł (w kraju 1136,54 zł). Gospodarstwa domowe w województwie małopolskim w 2018 r. przeznaczyły 97,1% wszystkich swoich wydatków na cele konsumpcyjne.

W porównaniu z 2017 r. w województwie małopolskim jak i kraju odnotowano nieznaczny wzrost (o około 11 zł) kwoty przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych na 1 osobę.

W strukturze wydatków gospodarstw domowych dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, które stanowiły 26,9% (w kraju 24,8%), a udział zwiększył się o 0,9 p. proc. w stosunku do 2017 r. Na drugim miejscu znalazły się opłaty mieszkaniowe (tj. czynsz, opał, energia elektryczna i ciepła, gaz) – 21,0% wydatków ogółem (w kraju 18,3%), tj. o 0,9 p. proc. mniej niż rok wcześniej.

Poziom przeciętnych miesięcznych wydatków w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwach domowych wynosił 1017,42 zł

Wykr. 2. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2018 r.

Tabl. 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018
	w złotych	
Wydatki ogółem	1006,07	1017,42
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	974,30	987,62
w tym:		
żywność i napoje bezalkoholowe	261,24	273,47
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	21,98	23,57
odzież i obuwie	51,75	46,83
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	220,12	213,41
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,32	50,23
zdrowie	50,80	49,38
transport	80,07	94,94
łączność ^b	47,69	38,34
rekreacja i kultura	66,98	58,48
edukacja	9,83	9,87
restauracje i hotele	40,12	55,53
pozostałe towary i usługi	52,15	55,48

a łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b łącznie z wydatkami na usługi internetowe.

Spożycie artykułów żywnościowych

W 2018 r. utrzymał się spadek przeciętnego miesięcznego spożycia na osobę wybranych podstawowych artykułów żywnościowych. Najbardziej zmalało spożycie na osobę: warzyw (o 6,2%), pieczywa (o 5,3%), jaj (o 4,1%) oraz ryb i owoców morza (o 4,0%).

W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie małopolskim odnotowano większe spożycie cukru (o 8,5%), ale mniejsze spożycie jogurtów (o 15,4%), ryb i owoców morza (o 14,3%), warzyw (o 10,6%), wędlin i innych przetworów mięsnych (o 10,5%).

Odnotowano spadek przeciętnego miesięcznego spożycia wybranych podstawowych artykułów żywnościowych

Tabl. 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2017	2018
Pieczywo i produkty zbożowe	kg	5,42	5,26
w tym pieczywo ^a	kg	3,02	2,86
Mięso	kg	4,77	4,69
Ryby i owoce morza ^b	kg	0,25	0,24
Mleko ^c	l	2,99	2,95
Jogurty	kg	0,44	0,44
Sery i twarogi ^d	kg	0,82	0,84
Jaja	szt.	10,98	10,53
Oleje i tłuszcze	kg	1,00	0,97
Owoce	kg	3,35	3,42
Warzywa	kg	7,55	7,08
Cukier	kg	0,99	1,02

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i stódkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych oraz konserw rybnych. c Bez zagęszczonego i w proszku. d Bez serków słodkich.

Wyposażenie gospodarstw domowych

W 2018 r. większy niż przed rokiem odsetek gospodarstw domowych na terenie województwa małopolskiego był wyposażony w przedmioty trwałego użytkowania, takie jak: zmywarka do naczyń (o 5,9 p. proc.), kuchenka mikrofalowa (o 5,5 p. proc.), telefon komórkowy (o 1,2 p. proc.) oraz urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej (o 0,9 p. proc.). W porównaniu ze statystycznymi gospodarstwami w kraju, gospodarstwa domowe w województwie małopolskim w 2018 r. były lepiej wyposażone w takie przedmioty jak: drukarki, zestawy kina domowego oraz kuchenki mikrofalowe.

W ujęciu rocznym zmalała liczba gospodarstw wyposażonych w samochody osobowe (o 4,0 p. proc.), komputery osobiste (o 2,4 p. proc.) oraz pralki automatyczne (o 1,5 p. proc.).

Statystycznie, nadal prawie każde badane w 2018 r. gospodarstwo domowe posiadało pralkę automatyczną, telefon komórkowy i telewizor. Około trzy czwarte gospodarstw posiadało komputer osobisty, a ponad połowa samochód osobowy, kuchenkę mikrofalową i smartfon.

Tabl. 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018
	na 100 zbadanych gospodarstw domowych	
Pralka automatyczna	96,6	95,1
Zmywarka do naczyń	29,0	34,9
Kuchenka mikrofalowa	57,3	62,8
Samochód osobowy	67,4	63,4
Odbiornik telewizyjny	89,4	93,5
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	43,2	44,1
Telefon komórkowy	94,8	96,0
w tym smartfon	51,5	61,3
Komputer osobisty	78,7	76,3
Urządzenie z dostępem do Internetu ^a	.	74,9

a Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

W 2018 r. w województwie małopolskim badaniem budżetów gospodarstw domowych objętych było 3098 gospodarstw domowych, tj. 8,6% wszystkich gospodarstw zbadanych w kraju.

Obserwowana w 2018 r. poprawa sytuacji materialnej gospodarstw domowych miała wpływ na lepszą ocenę aktualnej sytuacji finansowej. W 2018 r. jako bardzo dobrą określiło 21,8% gospodarstw (w Polsce 20,9%), 24,8% jako raczej dobrą (w Polsce 23,1%). Natomiast 1,1% badanych określiło swoją sytuację jako złą i 4,6% jako raczej złą (w Polsce odpowiednio 1,9% i 6,2%). Jako przeciętną swoją sytuację postrzegало 47,7% gospodarstw (dla Polski średnia wynosiła 47,9%).

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. Dostarcza podstawowych informacji o przychodach, rozchodach, spożyciu i wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytku oraz informacji o innych aspektach warunków bytu określonych grup ludności.

Badane gospodarstwa klasyfikowane są według głównych i dodatkowych źródeł utrzymania. Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania gospodarstwa domowego bierze się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym. Brane są pod uwagę dochody tak pieniężne jak i niepieniężne (spożycie naturalne, dary w naturze, pomoc społeczna w postaci rzeczowej, dodatek mieszkaniowy). Źródła utrzymania gospodarstwa domowego ustala się na podstawie głównych i dodatkowych źródeł utrzymania wszystkich członków gospodarstwa domowego. Na tej podstawie mamy gospodarstwa pracowników, pracujących na rachunek własny, rolników, emerytów i rencistów, gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł utrzymania.

W 2018 r. badaniem budżetów gospodarstw domowych objętych było 3098 gospodarstw domowych w województwie małopolskim

Opracowanie merytoryczne:
Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Dział Opracowań Regionalnych
Klaudia Truchan-Dziedzic
tel. 12 361 01 04
e-mail: k.truchan-dziedzic@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Renata Ptak
tel. 12 361 01 51
e-mail: r.ptak@stat.gov.pl

 krakow.stat.gov.pl

 [@krakow_stat](https://twitter.com/krakow_stat)

 [@uskrk](https://www.facebook.com/uskrk)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2018 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2018 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych → Ludność](#)

[Bank Danych Lokalnych → Gospodarstwa domowe](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)